
Minneord

OSS IMELLOM

JOHAN K. STANGHELLE

NILS HJELTNES

JAN BERSTAD

SVEND RAND-HENDRIKSEN

Nils Sponheim (1.5. 1918 – 5.11. 2007) ble født i Ulvik i Hardanger. Han var tvilling, og så liten ved fødselen at de fleste trodde han ikke ville leve opp. Evnen og viljen til å overleve kom godt med også i tysk krigsfangenskap fra 1943 til 1945.

Han fikk sin medisinske utdanning i Oslo, på Haukeland sykehus i Bergen og på Sahlgrenska sjukhuset i Göteborg. Etter medisinsk embetseksamen var han innom flere fagområder før han ble spesialist i nevrologi i 1960. På nevrologisk avdeling ved Haukeland sykehus møtte Nils Sponheim mange pasienter med store lammelser etter polioepidemiene på 1950-tallet, og han lærte tidligere enn de fleste betydningen av spesialisert medisinsk rehabilitering. Med betydelig fagkunnskap og et brennende ønske om å utvikle det spesialiserte rehabiliteringstilbudet til sterkt fysisk funksjonshemmede videre, takket han ja til tilbudet om å bli den første overlege og sjeflege på Sunnaas sykehus, i 1961.

Vi som var så heldige å få arbeide sammen med Nils Sponheim som legekolleger ved Sunnaas sykehus sitter igjen med et bilde av en meget kunnskapsrik, rettferdig og raus kollega. Vi vet at Nils Sponheims inntreden som overlege og hans døgnkontinuerlige innsats i mange år, var helt avgjørende for at institusjonen utviklet seg fra et pleiehjem til et «behandlingssykehus». Han var vestlending i sinn og skinn, med en bestemt grensende til stahet. Kombinert med humor og varme, hjalp nok dette betydelig i de mange harde og avgjørende kamper på veien for å utvikle Sunnaas sykehus til landets ledende rehabiliteringsinstitusjon. For oss som var læresvenner i Sponheims tid som overlege, var en visittunde lærerik både faglig og menneskelig. Verken pasienter eller arbeidskolleger var i tvil om hva Sponheim mente og

konkluderte med, og det ga trygghet. Samtidig var han meget åpen for forandring med ny kunnskap og nye tider. Han viste stor interesse for utviklingen både i Sunnaas sykehus og i helsevesenet generelt også etter sin avgang i 1988. Helt til det siste var han ofte å møte på sine raske vandringsturer i Bjørnemyr-distriktet, og hadde stor interesse av et kort stopp for en oppdatering av dagens situasjon.

Det er en stor samfunnsbygger og et godt menneske som nå har måttet legge ned vandringsstaven. Alle ansatte ved Sunnaas sykehus i dag, og alle pasienter som har behov for det tilbudet som sykehuset gir, har god grunn til å være takknemlige og ærbødige overfor den formidable arbeidsinnsatsen som ble nedlagt av Nils Sponheim. Uten slike personer ville Norge vært mye fattigere.

På vegne av legekolleger ved Sunnaas sykehus,

Publisert: 28. februar 2008. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 9. februar 2026.